

Myślenie krytyczne

wybór publikacji dostępnych online za lata 2011-2026

Książki

1. **Ćwiczenia z myślenia** : jak krytycznie myśleć nie tylko w szkole // Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://globalna.ceo.org.pl/wp-content/uploads/sites/4/2021/09/Cwiczenia-z-myslenia-CEO.pdf>
2. **Jak uczyć, by uczniowie myśleli samodzielnie?** : rozwijanie krytycznego myślenia w klasie / Krzysztof Biedrzycki, Wioleta Dobosz-Leszczyńska, Barbara Ostrowska, Paweł Penszko. - Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych - Państwowy Instytut Badawczy, 2025. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://ruj.uj.edu.pl/server/api/core/bitstreams/83b13eb2-d15e-4b11-9535-1e895b3e1bfc/content>

Fragmenty prac zbiorowych

1. **Edukacja oparta na kompetencjach** / dr Natalia Gluza, dr hab. Marek Zieliński // W: W poszukiwaniu kompetencji do przyszłości : prognozy dla edukacji i rynku pracy. - Poznań : Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Poznaniu, 2025. - S. 16-28. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://www.academia.edu/129215417/Edukacja_oparta_na_kompetencjach_Gluza_Zieli%C5%84ski
2. **Krytyczne myślenie w edukacji zawodowej w erze sztucznej inteligencji i cyfrowej transformacji** : wyzwania, szanse i rekomendacje dla nauczycieli / Katarzyna Ćwiąkała // W: Kierunki rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego : wybór tekstów Krajowego Zespołu ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego. T. 4 / red. Krzysztof Szwałek. - Warszawa : Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, 2025. - S. 6-14. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://www.frse.org.pl/brepo/panel_repo_files/2025/11/27/fmzzvo/kierunki-rozwoju-ksztalcenia-i-szkolenia-zawodoweg.pdf#page=8
3. **Myślenie krytyczne jako kompetencja kluczowa w edukacji na przykładzie narzędzia TOC – gałęzi logicznej** / Aleksander Wandtke // W: Perspektywy i wyzwania współczesnej edukacji / red. Ewelina Chodźko, Magdalena Śliwa. - Lublin: Wydawnictwo Naukowe „Tygiel”, 2019. - S. 73-86. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://bc.wydawnictwo-tygiel.pl/public/assets/338/Perspektywy%20i%20wyzwania%20wspolczesnej%20edukacji%20v01.07%20po%20korekcje.pdf#page=73>
4. **Myślenie krytyczne w środowisku nowych mediów** : przegląd wybranych pojęć i koncepcji / Magdalena Pokropek // W: Diagnozowanie kształcenia w edukacji stacjonarnej i zdalnej / praca zbiorowa pod red. Bolesława Niemierki i Marii Krystyny Szmigiel. - Kraków : Tommami, 2022. - S. 127-129. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://www.ptde.org/pluginfile.php/1561/mod_page/content/14/pokropek1.pdf

5. **Rozwijanie myślenia krytycznego przez filozofowanie z najmłodszymi uczniami** / Anna Buła // W: Nauczyciel wczesnej edukacji : oczekiwania społeczne i praktyka edukacyjna / pod red. Jolanty Bonar. - Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2011. - S. 116-132. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://dspace.uni.lodz.pl/bitstream/handle/11089/40812/116-132_BU%c5%81A.pdf?sequence=2&isAllowed=y
6. **Sila krytycznego myślenia** : umiejętności ważniejsze niż wiedza? / Dorota Gierszewski // W: Od wyzwania do rozwiązania : wybór tekstów opublikowanych na platformie EPAL / red. merytoryczny dr hab. Małgorzata Rosalska, prof. UAM. - Warszawa : Fundacja Rozwoju Edukacji, 2024. - S. 10-13. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://www.researchgate.net/profile/Dorota-Gierszewski/publication/380533962_Sila_krytycznego_myslenia_Umiejtnosci_wazniejsze_niz_wiedza/The_power_of_critical_thinking_Skills_more_important_than_knowledge/links/66850a430a25e27fbc1fe258/Sila-krytycznego-myslenia-Umiejtnosci-wazniejsze-niz-wiedza-The-power-of-critical-thinking-Skills-more-important-than-knowledge.pdf

Artykuły z czasopism

1. **Czy logika pragmatyczna jest dobrą alternatywą edukacyjną dla krytycznego myślenia?** // Andrzej Dąbrowski // Nauka. - 2016, nr 2, s. 143-162. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://journals.pan.pl/Content/92509/mainfile.pdf>
2. **Dlaczego Stańczyk się śmieje?** : myślenie krytyczne na lekcjach historii : perspektywa praktyczna / Wiktoria Kamp // Refleksja. - 2025, nr 4, s. 72-75. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://refleksje.zcdn.edu.pl/wp-content/uploads/2025/09/Refleksje-4_2025.pdf#page=74
3. **Fakt czy fejk** : kształcenie młodzieży w zakresie myślenia krytycznego / Laura Sypniewska // Refleksje. - 2025, nr 4, s. 89-93. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://refleksje.zcdn.edu.pl/wp-content/uploads/2025/09/Refleksje-4_2025.pdf#page=91
4. **Jak uczyć o fake newsach w szkole?** : praktyczne porady, metody i źródła / Aleksandra Monkos // Refleksje. - 2025, nr 4 s. 62-65. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://refleksje.zcdn.edu.pl/wp-content/uploads/2025/09/Refleksje-4_2025.pdf#page=64
5. **Komu i po co jest potrzebne myślenie krytyczne?** / Bogusław Śliwierski // Studia z Teorii Wychowania. - 2022, nr 1, s. 111-120. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/studia-z-teorii-wychowania/2022-tom-13-numer-1-38/sliwierski.pdf>
6. **Krytyczne myślenie (nie)dostępne uczniom edukacji wczesnoszkolnej?** / Barbara Nawolska, Natalia Rutka-Gliksman // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2019, nr 5, s. 33-49. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://bibliotekanauki.pl/articles/893777>
7. **Krytyczne myślenie w świecie AI** : pusta fraza czy złożona kompetencja? / Krzysztof Jaworski // Refleksje. - 2025, nr 4, s. 36-41. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://refleksje.zcdn.edu.pl/wp-content/uploads/2025/09/Refleksje-4_2025.pdf#page=38
8. **Kształtowanie kompetencji przyszłości w kontekście cyfrowej transformacji edukacji** / Paulina Chruślińska // Pedagogika Społeczna. - 2025, nr 1, s. 83-[87]. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://pedagogikaspoeczna.com/wp-content/uploads/2025/07/PS-1-2025-83-87-1.pdf>

9. **Kształtowanie krytycznego myślenia jako współczesne wyzwanie edukacji dla bezpieczeństwa** / Anna Kurkiewicz, Mirosław Michalski // Studia z Teorii Wychowania. - 2025, nr 3, s. 259-272. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://www.researchgate.net/profile/Anna-Kurkiewicz/publication/396343285_Shaping_critical_thinking_as_a_contemporary_challenge_of_education_for_safety/links/68f892e5ffdca73694b9a44f/Shaping-critical-thinking-as-a-contemporary-challenge-of-education-for-safety.pdf
10. **Między krytycznym myśleniem a refleksyjnością** : superwizja edukacyjna jako metoda rozwijająca krytyczną refleksję nauczycieli / Filip Jach // Refleksje. - 2025, nr 4 s. 51-55. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://refleksje.zcdn.edu.pl/wp-content/uploads/2025/09/Refleksje-4_2025.pdf#page=53
11. **Możliwości rozbudzania myślenia krytycznego w edukacji wczesnoszkolnej** / Beata Świątek // Prace Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości z siedzibą w Wałbrzychu. - 2017, t. 44, s. [139]-151. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://pracenaukowe.wwszip.pl/prace/prace-naukowe-44.pdf#page=141>
12. **Myślenie krytyczne i jego wykorzystanie w procesie edukacji** / Mirosław Gejdoś // Prace Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości z siedzibą w Wałbrzychu. - 2021, t. 50, s. [23]-34. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://pracenaukowe.wwszip.pl/prace/PN_50.pdf#page=25
13. **Myślenie krytyczne młodzieży** : wyniki diagnozy realizowanej w ramach innowacji pedagogicznej / Lucyna Myszka-Strychalska // Studia z Teorii Wychowania. - 2022, nr 4, s. 349-370. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/studia-z-teorii-wychowania/2022-tom-13-numer-4-41/myszka-strychalska.pdf>
14. **Myślenie krytyczne w ujęciu psychopedagogicznym** : w kierunku poznawczej samodzielności i odpowiedzialności jednostki / Iwona Czaja-Chudyba // Argument. Biannual Philosophical Journal. - 2020, nr 2 s. 289-314. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://argument.uken.krakow.pl/article/view/8339>
15. **Narzędzia krytycznego myślenia na lekcji języka polskiego jako obcego w dobie edukacji zdalnej** / Irena Chawrińska // Acta Universitatis Lodzensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców. - 2021, t. 28, s. [379]-391. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-doi-10_18778_0860-6587_28_26/c/articles-2034587.pdf.pdf&ved=2ahUKEwikneyYmraVAXvRGBAIHRYxCRIQFnoECBkQAQ&usq=AOvVaw1L1TkXsCBaASEfBIQWmvgC
16. **Nauka (o) niepewności** : krytyczne myślenie a metoda naukowa w perspektywie edukacji szkolnej / Zofia Fenrych // Refleksje. - 2025, nr 4, s. 18-25. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://refleksje.zcdn.edu.pl/wp-content/uploads/2025/09/Refleksje-4_2025.pdf#page=20
17. **Nauka krytycznego myślenia** / Tomasz Kalbarczyk // Analiza i Egzystencja. - 2014, nr 25, s. 7-17. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/analiza-i-egzystencja/2014-tom-25/analiza_i_egzystencja-r2014-t25-s7-17.pdf
18. **Otwarte umysły w zamkniętych ramach** : myślenie krytyczne jako życiowa umiejętność / Karolina Simkiewicz // Refleksje. - 2025, nr 4 s. 66-71. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://refleksje.zcdn.edu.pl/wp-content/uploads/2025/09/Refleksje-4_2025.pdf#page=68

19. **Powieści detektywistyczne a myślenie krytyczne** : czyli Agatha Christie się nie starzeje ani w czytaniu, ani w edukacji / Barbara Popiel-Kobielska // Refleksje. - 2025, nr 4, s. 26-35. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://refleksje.zcdn.edu.pl/wp-content/uploads/2025/09/Refleksje-4_2025.pdf#page=28
20. **Rola komunikacji w kształtowaniu kompetencji krytycznego myślenia i dialogu społecznego** / Rafał Mazur // Polityka i Społeczeństwo. - 2025, nr 3, s. 157-167. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://repozytorium.ur.edu.pl/server/api/core/bitstreams/8fb3a9b9-c6e5-4439-a83a-9b5bef22263b/content>
21. **Teatr stosowany a alfabetyzm krytyczny** : jak „lekcje teatru” mogą nauczyć krytycznego myślenia i wzbudzić poczucie sprawczości / Mateusz Dudek // Refleksje. - 2025, nr 4, s. 42-50. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://refleksje.zcdn.edu.pl/wp-content/uploads/2025/09/Refleksje-4_2025.pdf#page=44
22. **Wartości pedagogiki J.J. Rousseau w kontekście kluczowych umiejętności współczesnej edukacji** / Urszula Oszwa // Prima Educatione. - 2017, nr 1, s. [49]-60. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-doi-10_17951_pe_2017_1_49
23. **Wspieranie krytycznego myślenia jako cel w edukacji specjalistycznej z zakresu psychologii** / Wiola Friedrich, Jagoda Sikora // Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Pedagogika. - 2016, t. 25, 175-185. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://opus.us.edu.pl/docstore/download/USL5e70175fcc2f4d02ae7625a0b4dfd097/Friedrich_Wspieranie_krytycznego_myslenia_jako_cel_w_edukacji.pdf

Publikacje na stronach WWW

1. **3 pomysły na to, jak ćwiczyć krytyczne myślenie na lekcjach** / Jadwiga Jarosz // Centrum Edukacji Obywatelskiej. Biblioteka. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://biblioteka.ceo.org.pl/3-pomysly-na-to-jak-cwiczy-c-krytyczne-myslenie-na-lekcjach/>
2. **Czy i jak uczyć dzieci krytycznego myślenia?** / Agata Urbańska // Nowa Era. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://www.nowaera.pl/czy-i-jak-uczyc-dzieci-krytycznego-myslenia>
3. **Fake newsy w szkole** : jak uczyć krytycznego myślenia w dobie algorytmów? / Ewelina Polak-Janik // Pedagog Online. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://pedagogonline.pl/fake-newsy-w-szkole-jak-uczyc-krytycznego-myslenia-w-dobie-algorytmow/>
4. **Jak nauczyć (się) krytycznego myślenia?** / Anna Golik-Czarnecka, Ewa Górczak // Wielkopolski Portal Edukacyjny. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://portalwpe.pl/krytyczne-myslenie/>
5. **Jak nauczać myślenia krytycznego dzieci w szkole?** // Photon Education. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://photon.education/pl/jak-nauczac-krytycznego-myslenia/>
6. **Krytyczne myślenie** : kluczowy element współczesnej edukacji / Paweł Węgier // Nowa Era. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://cms.nowaera.pl/data/download/fc/63/e69fb65357c5b8c6807b0c5cb76acac6fc637e0f6ef218d3bd40c76ffcdc7ead.pdf/Ebook%20Krytyczne%20myslenie.pdf>

7. **Lekcje krytycznego myślenia** / dr hab. Marzena Nowicka // Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://www.frse.org.pl/aktualnosci/lekcje-krytycznego-myslenia>
8. **Myślenie krytyczne** : umiejętność potrzebna w życiu i w zawodzie medycznym // Powiślańska Akademia Nauk Stosowanych.
<https://powislanska.edu.pl/myslenie-krytyczne-umiejtnosc-potrzeba-w-zyciu-i-w-zawodzie-medycznym/>

E-podręczniki i scenariusze zajęć

1. **Manipulacja językowa** : język polski : liceum ogólnokształcące i technikum / Marcin Podlaski // Zintegrowana Platforma Edukacyjna. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://zpe.gov.pl/b/manipulacja-jezykowa/PahWIPRhk>
2. **Myślenie krytyczne** : scenariusze lekcji z wykorzystaniem sztucznej inteligencji // Biblioteki.org. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://biblioteki.org/app/uploads/2024/05/002_Scenariusze_Myslenie_krytyczne.pdf
3. **Od emocji do odporności na dezinformację** : scenariusze zajęć dla dzieci i młodzieży // Fundacja Szkoła z Klasą. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://www.szko lazklasa.org.pl/materialy/od-emocji-do-odpornosci-na-dezinformacje-scenariusze-zajec-dla-dzieci-i-mlodziezy/>
4. **Perswazja i manipulacja w reklamie** : język polski szkoła podstawowa IV-VIII // Zintegrowana Platforma Edukacyjna. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://zpe.gov.pl/b/perswazja-i-manipulacja-w-reklamie/PBDd0PEw5>
5. **Scenariusz zajęć** : krytyczne myślenie w praktyce - metoda STOP jako sposób oceny wiarygodności informacji // Fundacja GPW. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://www.gpw.pl/pub/GPW/files/PDF/fundacja_gpw/Scenariusz_zajec_krytyczne_mysleni_e_w_praktyce_IO.pdf
6. **Scenariusze lekcji** : nie bądź lustrem ani cieniem i krytyczne włącz myślenie : scenariusz dla klas I-III // NASK - Państwowy Instytut Badawczy. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.gov.pl/attachment/9a825e30-4991-42df-8f2e-98a24e84a3c0&ved=2ahUKEwjlq_SrLaVAXWLRvEDHaPFJkQFnoECBcQAQ&usq=AOvVa_w3ZCnsDp6RjCrHqi2Mdayty

Audycje radiowe

1. **Myślenie krytyczne - czy to kompetencja przyszłości?** / Maciej Winiarek ; prowadził Mikołaj Foks // Polskie Radio. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://www.polskieradio.pl/18/4388/artukul/2935844,myslenie-krytyczne-czy-to-kompetencja-przyszlosci>

Filmy

1. **Jak pobudzać uczniów i uczennice do samodzielnego i krytycznego myślenia** / Maja Dobiasz-Krysiak, Jadwiga Jarosz ; spotkanie poprowadziła Katarzyna Pijanowska // Centrum Edukacji Obywatelskiej. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://youtu.be/GCOXkvvN2ZY?si=kW3OFZ4JkB9H6leA>
2. **Jak rozwijać myślenie krytyczne w klasach 1-3. Część 1** / Anna Omilianowska // Nowa Era. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://www.youtube.com/live/mclmteexD1Q?si=-A_PHMT0MnGXwkdv

3. **Jak rozwijać myślenie krytyczne w klasach 1-3. Część 2** / Anna Omilianowska // Nowa Era. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/live/VFL453D06UM?si=Au0HWNGzkspVHUO>
4. **Jak rozwijać w dziecku krytyczne myślenie** / dr Olga Woj., dr Zuzanna Jastrzębska-Krajewska ; rozmowę poprowadziła Agnieszka Kulus-Klepacka // Fundacja Uniwersytet Dzieci. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://youtu.be/3hxFVbdhMw4?si=ckLyYVCLyD_N3xCW
5. **Krytyczne myślenie na godzinie wychowawczej** / dr Barbara Ostrowska // Program Projektor. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://youtu.be/fWVYK1Lif6k?si=GMF43HxPqR0hbGaC>
6. **Krytyczne myślenie na lekcji biologii** / Joanna Gadomska // Program Projektor. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://youtu.be/XXsCXzTg7B0?si=Zzf_svNs1tl9E8IU
7. **Krytyczne myślenie na lekcji historii** / Agnieszka Jankowiak-Maik // Program Projektor. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
https://youtu.be/xdQGer5J1SY?si=Kwhxl4SSdfdC_udo
8. **Myślenie krytyczne jako niezbędna kompetencja XXI wieku** / Anna Omilianowska // Nowa Era. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://www.youtube.com/live/WEjjnd-doGk?si=W29XeXv1dUMo4IkO>
9. **Wstęp do krytycznego myślenia** / dr Grzegorz D. Stunża // Program Projektor. [Dostęp 25.08.2026]. Tryb dostępu:
<https://youtu.be/tzNAmAIR50w?si=wuBqyZVyZZaV8-IY>

Opracowanie
Monika Wicherek
25.08.2026

Województwo
Kujawsko-Pomorskie